

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּמַה חֲבִיבִין אֲנֹנִן מִלִּי דְאֹרִייתָא.
וּפָאָה חוּלְקִיָּה מָאן דְּאִתְעַסַּק בְּהוּ וַיִּדַע
לְמִיתָד (בִּיָּה) בְּאַרְחָ קְשׁוּט. וְהַפִּית בְּהַפְנוּתוֹ. פֶּד סְלָקָא
בְּרַעוּתָא דְקֻדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְמַעַבְדַּ יְקָרָא לִיקָרִיָּה,
סְלָקָא מִגּוּ מַחְשָׁבָה רַעוּתָא לְאַתְפְּשָׁטָא, וְאַתְפְּשָׁטַת
מֵאַתֵּר דְּאִיהִי מַחְשָׁבָה סְתִימָא דְלָא אִתִּידַע.

עַד דְּאַתְפְּשָׁטַת וְשָׂרִיָּא לְבֵי גְרוּן אַתֵּר דְּאִיהוּ נְבִיעַ
תְּדִיר בְּרֹזָא דְאִיהוּ רוּחַ חַיִּים. וְכַדִּין פֶּד
אַתְפְּשָׁטַת הֵהִיא מַחְשָׁבָה וְשָׂרִיָּא בְּאַתֵּר דָּא, אֲקָרִי
הֵהִיא מַחְשָׁבָה אֱלֹהִים חַיִּים. דְּכַתִּיב, (יִרְמִיָּה י') הוּא
אֱלֹהִים חַיִּים.

עוֹד בַּעַא לְאַתְפְּשָׁטָא וְלְאַתְנַלְיָא מִתַּמָּן נִבְקוּ אִשְׁ"א
וְרוּחָ"א וּמִי"א בְּלִילָן בְּחֻדָּא, וְנִפְק יַעֲקֹב גְּבַר
שְׁלִים וְאִיהוּ קוּל חַד דְּנִפְיָק וְאַשְׁתַּמַּע. מַהְכָּא

לשון הקודש

המקום שתמיד נובע בסוד שהוא רוח חיים ואז, בשמחתפשטת המחשבה ההיא ושורה במקום הזה, נקראת המחשבה ההיא אלהים חיים, שכתוב (ירמיה י') הוא אלהים חיים.

עוֹד רָצָה לְהַתְפַּשֵּׁט וּלְהַתְנַלּוֹת, מִשָּׁם יֵצְאוּ אֵשׁ רוּחַ וּמַיִם פְּלוּלִים יַחַד, וַיּוֹצֵא יַעֲקֹב אִישׁ שְׁלֵם, וְהוּא קוּל אַחַד שְׁיוֹצֵא וְנִשְׁמַע. מִכָּאן הַמַּחְשָׁבָה שְׁהִיתָה נִסְתָּרַת

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּמַה חֲבִיבִים הֵם דְּבָרֵי הַתּוֹרָה. אֲשֶׁרֵי חִלְקוּ שָׁל מִי שְׁמַתְעַסַּק בָּהֶם וַיִּדַע לְלַכֵּת וּבֹן בְּדַרְדַּךְ אָמַת. וְהַפִּית בְּהַפְנוּתוֹ. בְּאֲשֶׁר עָלָה בְּרַצוֹן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹת כְּבוֹד לְכַבּוֹדוֹ, עָלָה מִתּוֹךְ הַמַּחְשָׁבָה רַצוֹן לְהַתְפַּשֵּׁט, וְהַתְפַּשֵּׁט מִהַמְּקוֹם שֶׁל אוֹתָהּ הַמַּחְשָׁבָה הַנִּסְתָּרַת שְׁאִינָה יְדוּעָה.

עַד שְׁמַתְפַּשְׁטַת וְשׁוֹרָה בְּבֵית הַגְּרוּן,

מִחֲשָׁבָה דְהוּה סְתִימָא בְחֵשָׁאי אֲשֶׁתִּמַּע לְאַתְנָלְיָא.
 עוֹד אֲתַפְשֻׁטת הַאי מִחֲשָׁבָה לְאַתְנָלְיָא. וּבְטַשׁ הַאי
 קוֹל וְאַקִּישׁ בְּשִׁפּוֹן, וּכְדִין נִפְקָא דְבוֹר,
 דְאַשְׁלִים פְּלֵא, וְגַלִּי כְּלֵא. אֲשֶׁתִּמַּע דְכְּלֵא אִיהוּ תְּהִיא
 מִחֲשָׁבָה סְתִימָא דְהוֹת לְגוּ וְכְלֵא חַד.

בִּיּוֹן דְמָטָא אֲתַפְשֻׁטתָּא דָּא וְאַתְעֵבִיד דְבוֹר
 בְּתַקִּיפָא דְהַהוּא קְלֵא, כְּדִין וְהַבִּית בְּהַפְנוּתוֹ.
 כַּאֲשֶׁר נִבְנָה לֹא כְּתִיב אֶלָּא בְּהַפְנוּתוֹ בְּכָל זְמַנָּא
 וְזְמַנָּא. אֲבָן שְׁלֵמָה פְּמָה דְאַתְמָר. וְכְתִיב, (שיר השירים ג)
 בַּעֲטָרָה שְׁעָטָרָה לוֹ אִמּוֹ.

מִסַּע דְנִפְקָא מְלֵגוּ וְשָׂרְיָא וְנָטִיל לְבַר, נִפְקָא
 מְלֵעִילָא וְשָׂרְיָא וְנָטִיל לְתַתָּא. וּמִקְבוֹת וְהַגְרָנָן
 כָּל כְּלֵי בְרוֹל. אֵלִין שְׂאָר דְרַגְנִין תַּתְּאִין דְכְּלֵהוּ תְלִיין
 בִּיהַ וְלֹא אֲשֶׁתִּמַּעוּ וְלֹא אֲתַקְבְּלוּ לְגוּ כִּד אִיהִי סְלֵקָא

לשון הקודש

בְּכָל פַּעַם וּפַעַם. אֲבָן שְׁלֵמָה, כְּמוֹ
 שְׁנַת־בְּאָר. וּכְתוּב (שיר ג) בַּעֲטָרָה שְׁעָטָרָה
 לוֹ אִמּוֹ.

מִסַּע, שְׂיוּצָא מִבְּפָנִים וְשׁוֹרָה וְנוֹסַע
 הַחוּצָה. יוּצָא מְלַמְעָלָה וְשׁוֹרָה וְנוֹסַע
 לְמַטָּה. וּמִקְבוֹת וְהַגְרָנָן כָּל כְּלֵי בְרוֹל –
 אֵלִין שְׂאָר הַדְּרָגוֹת הַתַּתְּחוּנוֹת שְׁכָלָם
 תְּלוּוִיִּים בּוֹ, וְלֹא נִשְׁמַעוּ וְלֹא הִתְקַבְּלוּ
 פְּנִימָה כְּשֶׁהִיא עוֹלָה לְהַאֲחוֹז לְמַעְלָה

בְּחֵשָׁאי נִשְׁמַעַת בְּגִלּוּי.
 עוֹד מִתַּפְשֻׁטת הַמִּחֲשָׁבָה הַזֹּאת לְהַתְּגַלּוֹת,
 וּמִכָּה הַקּוֹל הַזֶּה וּמִקִּישׁ בְּשִׁפְתָיִם, וְאִז
 יוּצָא הַדְּבוֹר שְׁמִשְׁלִים הַכֹּל וּמִגְלָה הַכֹּל.
 נִשְׁמַע שֶׁהַכֹּל הוּא אוֹתָהּ מִחֲשָׁבָה
 נִסְתָּרַת שֶׁהִיָּתָה בְּפָנִים, וְהַכֹּל אַחַד.

בִּיּוֹן שְׁמַנִּיעָה הַתַּפְשֻׁטוֹת זֶה וְנַעֲשֶׂה דְבוֹר
 בְּכַח אוֹתוֹ הַקּוֹל, אִז – וְהַבִּית בְּהַפְנוּתוֹ.
 לֹא פְתוּב כַּאֲשֶׁר נִבְנָה, אֶלָּא בְּהַפְנוּתוֹ,

לְאַתְּאֲחָדָא לְעֵילָא וְלִיִּנְקָא מִתַּמָּן. וְדָא הוּא בְּהַפְנוּתוֹ.
 וּכְדִין פַּד אִיהִי יִנְקָא, כְּלָחוּ קַיִימֵי בְּחִדּוּתָא וְיִנְקִין
 וְאַתְּמַלְיִין בְּרַבָּאן. וּכְדִין קַיִימִין עַלְמִין כְּלָחוּ בְּרֹזָא
 חָדָא בִּיחודָא חַד, וְלֹא חָיו בְּהוּ בְּכָלְהוּ עַלְמִין
 פִּירוּדָא. לְבַתָּר דְּנַטְלֵי חוּלְקָהוֹן כָּל חַד וְחַד כְּלָחוּ
 מִתַּפְשָׁטָן וּמִתַּפְרָשָׁן לְסַטְרֵייהוּ לְמָה דְאַתְּמַנָּן.

תָּא חָיו, וְיִהִי כָּל הָאָרֶץ שְׂפָה אַחַת וְגו' (דף ע"ד)
 לְבַתָּר מַה כְּתִיב וְיִהִי בְּנִסְעָם מִקֶּדֶם.
 מִתְּהוּא קִדְמָאָה דְעַלְמָא. וְיִמְצְאוּ בְּקַעָה בְּאָרֶץ
 שְׁנַעֲרָ. דְהָא מִתַּמָּן מִתַּפְרָשָׁן לְכָל אֲנוּן סַטְרִין,
 וְאִיהוּ רִישׁ מַלְכוּ לְאַתְּבַדָּרָא.

וְאִי תִימָא הָא כְּתִיב (בראשית ב') וְנָהָר יוֹצֵא מִעַרְבֵן
 לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן וּמִשָּׁם יִפְרֹד. וְדָאִי הָכִי הוּא
 דְכִיּוֹן דְּנַטְלֵי מִתַּמָּן חָיו פִּירוּדָא, וְכַד אֲנוּן כְּנִישִׁין

לשון הקודש

בא ראה, ויהי כל הארץ שפה אחת וגו'.
 מה כתוב אחר כך? ויהי בנסעם מקדם
 – מאותו קדמונו של העולם – וימצאו
 בקעה בארץ שנער. שהרי משם נפרדים
 לכל אותם הצדדים, והוא ראש המלכות
 להתפור.

ואם תאמר, הנה כתוב (בראשית ב') ונהר
 יוצא מערן להשקות את הגן ומשם יפרד?

ולינוק משם, וזהו בהפנתו. ואז, כשהיא
 יונקת, כלם עומדים בחדוה ויונקים
 ומתמלאים בכרכות, ואז כל העולמות
 עומדים בסוד אחד, ביחוד אחד, ואין
 בהם בכל העולמות פרוד. אחר שכל
 אחד ואחד נוטלים חלקם, כלם
 מתפשטים ונפרדים לצדיהם למה
 שהתמנו.

תִּמְנֵן לִינְקָאָה לָא הֵי פִירוּדָא. וְכַד נְטֻלִין הֵי פִירוּדָא, דְּכִתִּיב וַיְהִי בְּנִסְעָם מִקֶּדֶם וַיִּמְצְאוּ בְּקֶעָה כְּמָה דְאִתְּמַר.

וַיְהִי כָל הָאָרֶץ שְׂפָה אַחַת וּדְבָרִים אַחָדִים דְּהָא כְּדִין עֲלָמָא בִּיסוּדָא וְעִקְרָא וְשִׁרְשָׁא חָדָא וּמְהִימְנוּתָא חָדָא בִּיהַּ בְּקִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא. מַה כְּתִיב וַיְהִי בְּנִסְעָם מִקֶּדֶם מִקְדָּמָה עִקְרָא דְעֲלָמָא מְהִימְנוּתָא דְכֻלָּא. וַיִּמְצְאוּ בְּקֶעָה. מְצִיָּאה אֲשַׁכְּחוּ וַנִּפְקוּ בָּהּ מִתַּחַת מְהִימְנוּתָא עֲלָאָה (וַיִּמְצְאוּ).

תָּא חֲזִי, נְמֵרוּד מַה כְּתִיב בִּיהַּ וַתְּהִי רֵאשִׁית מַמְלַכְתּוֹ בְּכָל. דְּהָא מִתְּמָן נְטֻל לְאִתְּאֲחָדָא בְּרֵשׁוֹ אַחְרָא. וְהִכָּא וַיִּמְצְאוּ בְּקֶעָה בְּאָרֶץ שְׁנַעַר מִתְּמָן נְטֻלוּ בְּלִבֵּיהוּ לְאַפְקָא מִרְשׁוּתָא עֲלָאָה לְרֵשׁוֹ אַחְרָא:

לשון הקודש

בְּנִסְעָם מִקֶּדֶם, מִהֲרָאשׁוֹן עִקְר הָעוֹלָם אֲמוֹנַת הַכֹּל. וַיִּמְצְאוּ בְּקֶעָה, מְצִיָּאה מְצִאוּ וַיִּצְאוּ בָּהּ מִתַּחַת הָאֲמוֹנָה הָעֲלִיּוֹנָה (וַיִּמְצְאוּ).

כֵּן רָאָה מַה פְּתוּב בְּנְמֵרוּד, וַתְּהִי רֵאשִׁית מַמְלַכְתּוֹ בְּכָל. שְׁהֲרִי מִשָּׁם נִסְעָ לְהֲאֵחוּ בְּרֵשׁוֹת אַחְרַת. וְכֵּן, וַיִּמְצְאוּ בְּקֶעָה בְּאָרֶץ שְׁנַעַר. מִשָּׁם נִסְעוּ בְּלִבָּם לְצֵאת מִרְשׁוֹת הָעֲלִיּוֹנָה לְרֵשׁוֹת אַחְרַת.

וְדֵאִי שְׂכָכָה זֶה. שְׂכִינָן שְׁנוּסְעִים מִשָּׁם יֵשׁ פְּרוּד, וְכֵּן אֲשֶׁר הֵם מְכַנְסִים שָׁם לִיְנוּק אִין פְּרוּד. וְכֵּן שְׁנוּסְעִים יֵשׁ פְּרוּד, שְׂפָתוֹב וַיְהִי בְּנִסְעָם מִקֶּדֶם וַיִּמְצְאוּ בְּקֶעָה, כְּמוֹ שְׁנַתְּבֵאָר.

וַיְהִי כָל הָאָרֶץ שְׂפָה אַחַת וּדְבָרִים אַחָדִים, שָׂאוּ הֲרִי הָעוֹלָם בִּיסוּד וְעִקְר וְשִׁרְשׁ אַחַד וְאֲמוֹנָה אַחַת בְּקִדְשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. מַה פְּתוּב? וַיְהִי

(דף ע"ד ע"ב):

סתרי תורה

קוּמְטוּרָא דְהֶרְמָנָא מְמַלְלָן בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ דְּמִלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת
 אֲשֶׁתְּמוּדְעָן בִּיהַּ וְלֹא הוּוּ מְמַלְלִין בְּלִישׁוֹן אַחְרָא. בְּגִין
 כְּךָ כְּתִיב וְעַתָּה לֹא יִבְצָר מֵהֶם וְגו'. דְּאִלְמְלֵי מִשְׁתַּעְאֵן בְּלִישׁוֹן
 אַחְרָא דְּמִלְאֲכֵי עֲלָאֵי לֹא הוּוּ אֲשֶׁתְּמוּדְעָן בִּיהַּ, גְּרַע חֲשִׁיבוּ דְּאֲנֹן
 חֲשָׁבִין לְמַעַבְד. בְּגִין דְּעוֹבְדָא דְּשִׁדִּין לָאוּ אִיהוּ אֶלָּא בְּרַגְעָא חֲדָא
 לְחִזּוּ בְּנֵי אֲנָשָׁא וְלֹא יִתִּיר.

וּדְבָרִים אֲחָדִים. דְּהוּוּ יְדַעִין דְּרַגִּין עֲלָאִין כָּל חַד וְחַד עַל בְּרִייהַ
 וְלֹא אֲתַחֲלַף לְהוּ דְּרַגָּא וּבְגִין כְּךָ כְּתִיב וּדְבָרִים אֲחָדִים.
 וּבְגִין כְּךָ אֲתִיעֵטוּ בְּעֵיטָא בִישָׂא עֵיטָא דְּחֻכְמָתָא דְּכְתִיב הִבָּה
 נִבְנָה לְנוּ עִיר וּמִגְדָּל. כְּלָא בְּרִזָּא דְּחֻכְמָתָא הוּא, וּבְעוּ לְאֲתַקְפָּא
 בְּאַרְעָא סְטָרָא אַחְרָא וּלְמַפְלַח פּוּלְחָנָא דִּילִיהַ. בְּגִין דְּהוּוּ יְדַעִין
 דְּהָא כָּל דִּינִין בִּישׁוֹן מִתְמָן נַחְתִּין לְעֲלָמִין. וּבְעֵינִין לְדַחוּיִי דְּרַגָּא
 דְּקֹדֶשׁא.

עֵי"ר וּמִגְדָּל, דָּא חֻכְמָתָא עֲלָאָה. (ר"א דְּהָא) הוּוּ יְדַעִי דְּשָׁמָא
 קֹדֶשׁא לֹא אֲתַתְקַף בְּאַרְעָא, אֶלָּא בְּעִיר וּמִגְדָּל. עֵי"ר

לשון הקודש

סתרי תורה

עליונות כל אחת ואחת על בריה, ולא
 התחלפה להם דרגה, ולכן כתוב ודברים
 אחרים. ומשום כך התיעצו בעצה רעה,
 עצה של חכמה, שכתוב הבה נבנה לנו
 עיר ומגדל. הכל הוא בסוד החכמה. ורצו
 לחזק בארץ את הצד האחר ולעבד את
 עבודתו, משום שהיו יודעים שכל
 הדינים הרעים משם יורדים לעולמות,
 ורצו לדחות את דרגת הקדש.

עֵי"ר וּמִגְדָּל – זו החכמה העליונה,
 ושהרין היו יודעים ששם הקדוש לא

מקימי העיר והמגדל מדברים בלשון
 הקדש שמלאכי השרת מכירים אותה,
 ולא היו מדברים בלשון אחרת, משום
 כך כתוב ועתה לא יבצר מהם וגו'.
 שאלמלא מדברים בלשון אחרת
 שמלאכים עליונים לא היו מכירים
 אותה, נחסרה החשיבות שהם חשבו
 לעשות, כיון שמעשה השדים אינו אלא
 ברגע אחד למראה בני אדם ולא יותר.
 ודברים אחרים, שהיו יודעים דרגות

דְּכַתִּיב, (שמואל ב ה) עִיר דְּוֹד הִיא צִיּוֹן וְגו'. מִגְדָּל דְּכַתִּיב (שיר השירים ד) כְּמִגְדַל דְּוֹד צְוֹאֲרָה. וּבַחֲכֻמָּתָא עֲבָדוּ לְמַהוּי שְׁלֹטְנָא דְסֹטְרָא אַחְרָא בְּאַרְעָא דְדַחֲיָא (ר"א לְדַחֲיָא) אָדוֹן כָּל הָאָרֶץ מֵאַתְרֵיהּ. וְלְמַהוּי דִּיּוֹרָא לְסֹטְרָא אַחְרָא בְּאַרְעָא.

וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם. כְּמָה דְאַחֲיָדָא (ר"א דְאַחְרָא) אִיהוּ שֵׁם לְעִילָא, נְתִיקָף לָהּ בֵּינָנָא לְמַהוּי שֵׁם בְּאַרְעָא. פֶּן נִפּוּץ. יְדִיעָה הוּוּ יְדַעִין דִּיתְבַּדְרוֹן מֵעַל אִפִּי אַרְעָא. וּבְגִין כֶּךָ הוּוּ מְתִיחְדִין לְמַעַבְד עֲבִידָתָא דָּא בְּחֻכְמָה.

סֹטְרָא אַחְרָא אִיהוּ זְכַר וְנוֹקְבָא תְּקַפָּא דְזוּהֵמָא דְדִינָא קְשִׁיא. וּכְמָה דְאָדָם חָב (בִּיה) בְּהוּ וְאַתְקִפוּ בְּגִינֵיה עַל עֲלָמָא. אוּף הֲכִי אֲנוּן עֲבָדִין דְאַתְתְּקִף יְתִיר. דְכַתִּיב אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם. בְּנוֹי דְאָדָם קְדַמָּה דְאַיִתִּי וְאַשְׁלִיט סֹטְרָא אַחְרָא עַל עֲלָמָא סֹטְרָא בִישָׂא. כְּמָה דְסֹטְרָא דְקְדוּשָׁה לָאו שְׁלֹטְנֵיה בְּהַאי עֲלָמָא אֱלָא בְּעִיר וּמִגְדָּל. אוּף הֲכִי חֲשִׁיבוּ אֲנוּן לְמַבְנֵי עִיר וּמִגְדָּל לְמַשְׁלֵט הַאי סֹטְרָא בִישָׂא בְּעֲלָמָא:

וַיֵּרֶד יי לְרֵאוֹת. (דף עה ע"א) נְחֹת הַאי שְׁמָא דְקְדִישָׁא לְמַחְזֵי (על)

לשון הקודש

הַצַּד הָאֲחֵר הוּא זְכַר וְנוֹקְבָה, תְּקִיף וְהֵמָּה הַדִּין הַקָּשָׁה. וּכְמוֹ שְׁאָדָם חָטָא וּבִזָּה וְהַתְחַזְקוּ בְּגִלְלוֹ עַל הָעוֹלָם, גַּם כְּאֵן הֵם עָשׂוּ שְׂוִיתְחֻזְק יוֹתֵר, שְׁכַתוּב אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם. בְּנֵי אָדָם הָרֵאשׁוֹן שְׁהִבִּיא וְהַשְׁלִיט צַד הָאֲחֵר עַל הָעוֹלָם, הַצַּד הָרַע. כְּמוֹ שְׁצַד הַקְּדוּשָׁה אֵין שְׁלֹטוֹנוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה אֱלָא בְּעִיר וּמִגְדָּל, גַּם כְּאֵן חֲשִׁבוּ הֵם לְבָנוֹת עִיר וּמִגְדָּל לְהַשְׁלִיט אֶת הַצַּד הָרַע הַזֶּה בְּעוֹלָם.

וַיֵּרֶד ה' לְרֵאוֹת. נְחֹת הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ הַזֶּה לְרֵאוֹת (על) אֶת מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל הַבְּנֵין

מִתְחַזְק בְּאַרְץ אֱלָא בְּעִיר וּמִגְדָּל. עִיר – שְׁכַתוּב (שמואל ב-ה) עִיר דְּוֹד הִיא צִיּוֹן וְגו'. מִגְדָּל – שְׁכַתוּב (שיר ד) כְּמִגְדַל דְּוִיד צְוֹאֲרָה. וּבַחֲכֻמָּה עָשׂוּ לְהִיּוֹת שְׁלֹטוֹן הַצַּד הָאֲחֵר בְּאַרְץ שְׂוִיתְחָה (לְדַחֲיָא) אֶת אָדוֹן כָּל הָאָרֶץ מִמְּקוֹמוֹ, וְלְהִיּוֹת דִּיּוֹר לְסֹטְרָא אַחְרָא בְּאַרְץ.

וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם – כְּמוֹ שְׁאֲחִינוּ וְשְׁאֲחֵרֵינוּ הוּא הַשֵּׁם לְמַעַלָּה, נְחֻזְק אוֹתָהּ בֵּינֵינוּ שְׂוִיתְחָה שֵׁם בְּאַרְץ. פֶּן נִפּוּץ – יְדִיעָה הִיוּ יוֹדְעִים שְׂוִיתְפָּזְרוּ מֵעַל פְּנֵי הָאָרֶץ, וְלָכֵן הִיוּ מְתִיחְדִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה זֶה בְּחֻכְמָה.

עֹבְדֵיהֶון דְּבִנְיָנָא דְּבָנוּ. וְאַנּוּן הוּוּ מְמַלְלָן בְּלִשׁוֹן קֹדֶשׁ לְגַבֵּי כָּל
אַנּוּן דְּרָגִין קֹדִישִׁין וְהוּוּ מְצַלִּיחִין. כִּיּוֹן דְּנַחְתַּת קֹדֶשָׁה אֲתַבְּלָבְלוּ
כָּל אַנּוּן דְּרָגִין. עֲלָאִין נַחְתוּ וְתַתְּאִין סְלִיקוּ. וְלֹא הוּוּ קְיָיִמִין
בְּאַרְח מִיִּשְׂר כְּמָה דְּהוּוּ. וּלְבַתַּר בְּלִבְל לִישְׁנָהוּן בְּשַׁבְּעִין לִישׁוֹן
וְאַתְּבַדְרוּ לְכָל סְטְרֵי עֲלָמָא.

חַד מְמַנָּא הוּוּ בְּרַקִּיעָא וּבִיהַ קְיָיִמִין כָּל (ד"א ל"ג אַנּוּן) מִפְּתַחַן
דְּעֹבְדֵי עֲלָמָא. וְאִיהוּ קְיָיִמָא זְמִין בְּשַׁעְתֵּי וְרָגְעֵי דִּיּוֹמָא.
וְאַנּוּן הוּוּ יְדַעִין בְּרִזָּא דְּחַכְמַתָּא גְּנֻזָּא דְּהַאי מְמַנָּא. וְהוּוּ פְּתַחֵי
וְסָגְרֵי וּמְצַלְחֵי בְּעֹבְדֵיהֶון בְּמִימְרָא דְּפוּמָהוּן. כִּיּוֹן (דְּאֶסְתְּבְּלוּ)
דְּאַתְּבְּלָבְל מִימְרָא דְּלָהוּן, כְּלָא אֲתַמְנַע מְנִיִּיהוּ. וְאַתַּר מְתַקְּוּ
אַשְׁכַּחוּ בְּהַהוּא בְּקַעָה. סְטְרָא דְּסְטְרִין:

וּיְמַצְאוּ בְּקַעָה. אֲתַר מְתַקְּוּ לְהַאי (ד"א ל"ג הַהוּא) סְטְרָא בִּישָׂא
דְּבָעוּ אַנּוּן לְאַתְקַפָּא וְאַתְמְנַעוּ. תְּקַפָּא (דִּילִיָּה) דְּהַהוּא
סְטְרָא הָוּה תְּלִיא לְאַתְפְּרָעָא בְּהַהִיא בְּקַעָה עַד דְּנַטְלָא תַּמָּן חֵילִין
וּמְשִׁירִין כְּגוֹוְנָא דְּאַנּוּן דְּבָנוּ קְרַתָּא וּמְגַדְלָא וְאַתְיְהִיבוּ (כְּלָא)
כְּלָהוּ בִּידְהָא. וְאַתְקַטְלוּ תַּמָּן אַנּוּן דְּלָא בָּעוּ לְמִיפַק בְּק"ץ

לשון הקודש

שֶׁל הַמְּמַנָּה הַזֶּה, וְהָיוּ פּוֹתְחִים וְסוֹגְרִים
וּמְצַלִּיחִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם בְּמִאֲמַר פִּיהֶם. כִּיּוֹן
וְשֶׁהִסְתְּבְּלוּ שֶׁהִתְבְּלָבְל הַמִּאֲמַר שֶׁלָּהֶם,
הַכֹּל נִמְנַע מֵהֶם, וּמְקוּם מְתַקְּוּ מְצָאוּ
בְּאוֹתָהּ בְּקַעָה. צַד הַצְּדִידִים.

וּיְמַצְאוּ בְּקַעָה, מְקוּם מְתַקְּוּ לְזֵה וְאוֹתוֹ
הַצַּד הָרַע, שְׂרָצוּ הֵם לְחֹזֶק וּנְמַנְעוּ. תְּקַפָּה
וְשִׁלּוֹן שֶׁל אוֹתוֹ הַצַּד הִיָּה תְּלוּי לְהַפְּרַע
בְּאוֹתָהּ בְּקַעָה, עַד שֶׁנִּטְלָה מִשָּׁם צְבָאוֹת
וּמַחְנוֹת, כְּמוֹ שֶׁהֵם כְּנֹעַר וּמְגַדְל וְנִתְּנוּ
וְהַכֹּל בְּלִים בִּידְיָהּ. וְנִתְּרָגוּ שֵׁם אוֹתָם שֶׁלֹּא
רָצוּ לְצִאת בְּק"ץ הַיָּמִין. נִבְּחָלוּ וְנִכְּלוּ

שְׁבָנוּ, וְהֵם הָיוּ מְדַבְּרִים בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ
לְכָל אוֹתָם הַדְּרָגוֹת קְדוּשׁוֹת וְהָיוּ
מְצַלִּיחִים. כִּיּוֹן שֶׁיִּרְדָּה הַקֹּדֶשָׁה,
הִתְבְּלָבְלוּ כָּל הַדְּרָגוֹת הַלְלוּ. עֲלִיוֹנִים
יִרְדוּ וְתַתְּחַוִּינִים עָלוּ, וְלֹא הָיוּ עוֹמְדִים
בְּדַרְדָּר יִשְׂר כְּמוֹ שֶׁהָיוּ. וְאַחַר כֵּן בְּלִבְל
לְשׁוֹנָם בְּשַׁבְּעִים לְשׁוֹן וְהִתְפּוֹרוּ לְכָל
צְדִידֵי הָעוֹלָם.

מְמַנָּה אַחַד יִשׁ בְּרַקִּיעַ, וְבוּ קְיָיִמִים כָּל
ד"א אוֹתָם מִפְּתַחֹת שֶׁל מַעֲשֵׂי הָעוֹלָם,
וְהוּוּ קָיִם וְזְמִין בְּכָל הַשָּׁעוֹת וְרָגְעֵי הַיּוֹם.
וְהֵם הָיוּ יוֹדְעִים בְּסוֹד הַחֻכְמָה, הַגְּנוּזָה

הַיְמִי"ן. אֲתַבְּהִילוּ וְנִפְּלוּ בְקֶץ הַיְמִי"ם. בְּהֵיחֹא אֲתַר דְּאֲתַחְלֵשׁ
תִּקְפֵּא בְּקִדְמִיתָא בְּהַאי בְּקַעָה. וְעַל דָּא כְּתִיב, (יחזקאל לו) וְהִיא
מְלֵאָה עֲצָמוֹת.

וְאֲתַתְּקַפְתּוּ בְּהֵיחֹא צוּלְמָא דְּאָקִים נְבוּכַדְנֶצַּר. וְאֲתַבְּר תִּקְפֵּא
לְבַתָּר בְּאַנּוּן גְּרַמִּין וּבְהֵיחֹא צוּלְמָא. דְּאַנּוּן קְדָמָא
קְיִימוּ וְקָמוּ עַל רַגְלֵיהוֹן. וְהֵיחֹא צוּלְמָא אֲתַבְּר. וּכְדִין יִדְעוּ כָּל
עַמִּין דְּעֵלְמָא דְּלִית אֱלוֹהַּ בְּרִיךְ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּי. וְתוּ
דְּאֲתַקְדָּשׁ שְׁמִיהַּ עַל יְדָא דְּחַנְנִיָּה מִשְׁאֵל וְעֲזָרָה וְכֹלָא בְּחַד יוֹמָא.
וְעַל דָּא כְּתִיב, (ישעיה כט) וְהַקְדִּישׁוּ אֶת קְדוֹשׁ יַעֲקֹב וְגו', (עד כאן

סתרי תורה)

וַיֹּאמְרוּ הֲבָה נִבְנֶה לָנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְרֹאשׁוֹ בַשָּׁמַיִם
וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם. רַבִּי חֵיִיא פִּתַח (ישעיה נז)
וְהַרְשָׁעִים בַּיָּם נִגְרָשׁ וְגו'. וְכִי אֵית יָם נִגְרָשׁ. אִין, דְּבַד
יִמָּא נִפְקָא מִתְקוּנִיָּה וְאִזִּיל (בְּלָא חֲבֵלָא) בְּלָא חֲבֵלָא, בְּדִין
נִגְרָשׁ וְאֲתַתְּרַךְ מֵאֲתַרְיָה, כְּמֵאן דְּרֹוֹי תַּמְרָא וְלֹא יִתִּיב
עַל בְּרִיָּיה וְסִלְקָא וְנַחְתָּא. מָאִי טַעְמָא בְּגִין כִּי הִשְׁקַט

לשון הקודש

חַנְנִיָּה מִשְׁאֵל וְעֲזָרָה, וְהַכֵּל בְּיוֹם אַחֲרָה.
וְעַל זֶה כְּתוּב (ישעיה כט) וְהַקְדִּישׁוּ אֶת קְדוֹשׁ
יַעֲקֹב וְגו'. ע"כ סתרי תורה.

וַיֹּאמְרוּ הֲבָה נִבְנֶה לָנוּ עִיר וּמִגְדָּל
וְרֹאשׁוֹ בַשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם. רַבִּי חֵיִיא
פִּתַח, (ישעיה נז) וְהַרְשָׁעִים בַּיָּם נִגְרָשׁ וְגו'.
וְכִי יֵשׁ יָם נִגְרָשׁ? בְּן. שְׂכַאֲשֵׁר תֵּיָם יוֹצֵא
מִתְקוּנּוֹ וְהוֹלֵךְ וְכֵלִי חֲבֵלָא בְּלִי רַב חוּבְלָא, אִזִּ
נִגְרָשׁ וּמִתְגְּרָשׁ מִמְּקוּמוֹ, כְּמִי שְׁשׁוּתָהּ יִין
וְלֹא יוֹשֵׁב עַל בְּרִין וְעוֹלָה וְיוֹרֵד. מָה

בְּקֶץ הַיְמִי"ם, בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנַחְלֵשׁ הַכֵּחַ
בְּתַחֲלָה בְּבְקַעָה הַזֹּאת. וְעַל זֶה כְּתוּב (יחזקאל
לו) וְהִיא מְלֵאָה עֲצָמוֹת.

וְהַתְּחִיזָה בְּאוֹתוֹ הַעֲלָם שְׁהַקִּים
נְבוּכַדְנֶצַּר. וְנִשְׁבַּר הַתְּקֵפָה אַחֲרַיְךָ
בְּאוֹתָם עֲצָמוֹת וּבְאוֹתוֹ צָלָם. שְׁאוֹתָם
רֹאשׁוֹנִים הַתְּקִימוּ וְקָמוּ עַל רַגְלֵיהֶם,
וְאוֹתוֹ צָלָם נִשְׁבַּר, וְאִזִּ יִדְעוּ כָּל עַמִּי
הָעוֹלָם שְׁאִין אֱלוֹהַּ מִבְּלַעֲדֵי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּלַבְדּוֹ. וְעוֹד, שְׁהַתְּקֵדָשׁ שְׁמוֹ עַל יְדֵי

לא יוכל, ויגרשו מימיו רפּש וטיט. דמפקו מימיו כל
ההוא טינא דיפא וכל טנופא לשפונתיה.

בגוונא דא אנון רשעים דנפקי מארְחא דתקנא
ואזלי כרוי חמרא בלא תקונא, דנפקי
מאורח מישר לאורח עקים. מאי טעמא, בגין כי
השקט לא יוכל. דהא עקימו דארְחיהו גרים לון
למהך בלא תקונא ובלא שכיבו. ולא עוד אלא דכל
רוגזא דידהו בשעתא דאמרי מלה מפומיהו ההוא
מלה רפּש וטיט בלהו מפקי טנופא וגיעולא מפומיהו
לבר עד דמסתאבי (דף עה ע"א) **ומסתאבי לון.**

תא חזי, ויאמרו הבה נבנה לנו עיר ומגדל וראשו
בשמים. לית הבה אלא הזמנה בעלמא. נבנה
לנו עיר ומגדל וראשו בשמים. בלהו בעיטא בישא
אתו לסרבא ביה בקודשא בריך הוא. בשטותא אתו
בטפשו דלבא. (איהו)

לשון הקודש

ובלי שקט, ולא עוד, אלא שכל רגום
בשעה שאמרים דבור מפיהם, אותו
הדבור רפּש וטיט, כלם מוציאים טנפת
וגעל מפיהם החוצה עד שנטמאים
ומטמאים אותם.

בא ראה, ויאמרו הבה נבנה לנו עיר
ומגדל וראשו בשמים. אין הבה אלא
לשון הזמנה בעלמא. נבנה לנו עיר

הטעם? משום כי השקט לא יוכל ויגרשו
מימיו רפּש וטיט. שמוציאים מימיו כל
אותו הטיט של הים וכל הטנפת לשפתו.
כמו זה אותם הרשעים שיוציאים מדרך
תקינה והולכים בשתוני זין בלי תקון,
שיוציאים מדרך ישרה לדרך עקמה. מה
הטעם? משום כי השקט לא יוכל, שהרי
עקום דרכיהם גרם להם ללכת בלי תקון

אָמַר רַבִּי אַבָּא שְׁטוּתָא נְסִיבוּ בְּלַפִּיּוּתוֹ. אֲבָל בְּחַכְמָה
 דְּרִשִּׁיעוּ אָתוּ בְּגִין לְנַפְקָא מִרְשׁוֹ עֲלָאָה לְרִשׁוֹ
 אַחְרָא וְלֹאֲחֲלָפָא יְקָרִיָּה לִיקְרָא נּוּכְרָאָה. וּבְכֹלֵא אִית
 רָזָא דְחַכְמָתָא עֲלָאָה.

הָבָה נְבֻנָה לָנוּ עִיר וּמְגֻדָּל. תָּא חַזִּי, פִּד מָטוּ לְהֵאִי
 בְּקַעָה דְאִיהוּ רִשׁוֹ נּוּכְרָאָה וְאַתְגְּלִי לְהוּ אֲתֵר
 דְּשִׁלְטִנּוּתָא דָּא תְקִיעַ בְּגוּ נּוּנִי יַמָּא. אָמְרוּ הָא אֲתֵר
 לְמִיתֵב וְלֹאֲתַקְפָּא לְפָא לְאַתְהֵנָּא בִּיהַ תְּתַאֲי. מִיָּד
 הָבָה נְבֻנָה לָנוּ עִיר. גִּתְקִין בְּאַתֵּר דָּא עִיר וּמְגֻדָּל.

וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם. אֲתֵר דָּא (יְהִיב לִזִּין) יְהִיא לָן לְדַחְלָא
 וְלֹא אַחְרָא, וְנְבֻנָה לְאַתֵּר דָּא עִיר וּמְגֻדָּל.
 לְמָה לָן לְסַלְקָא לְעִילָא דְלֹא נִיבּוּל לְאַתְהֵנָּא מְנַה.
 הָא הָכָא אֲתֵר מְתַקְנָא. וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם דְּחָלָא לְמַפְלַח

לשון הקודש

בְּשֵׁהֲגִיעוּ לְבַקְעָה הַזֹּאת שֶׁהִיא רְשׁוּת
 זְרָה, וְהַתְּגַלָּה לָהֶם מְקוֹם שֶׁשִׁלְטוֹן זֶה
 תְּקוּעַ בַּתּוֹךְ דְּגֵי הַיָּם, אָמְרוּ, הִנֵּה מְקוֹם
 לְשֻׁבֵת וּלְחֻזֵק אֶת הַלֵּב לְהַנּוֹת בּוֹ
 הַתְּחַתּוֹנִים. מִיָּד הָבָה נְבֻנָה לָנוּ עִיר,
 גִּתְקִין בְּמְקוֹם הַזֶּה עִיר וּמְגֻדָּל.

וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם. מְקוֹם זֶה וְנִמֵּן לָהֶם יְהִיָּה
 לָנוּ לִירְאָה, וְלֹא אַחֵר, וְנְבֻנָה לְמְקוֹם זֶה
 עִיר וּמְגֻדָּל. לְמָה לָנוּ לַעֲלוֹת לְמַעְלָה שְׁלֹא

וּמְגֻדָּל וְרֵאשׁוּ בַשָּׁמַיִם, כֹּלָם בָּאוּ בְּעֵצָה
 רְעָה לְסַרְב לְקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. בְּשִׁטּוֹת
 בָּאוּ, הוּא בְּטַפְשׁוֹת הַלֵּב.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, שְׁטוּת לְקַחוּ בְּלַבְּסֵם,
 אֲבָל בְּחַכְמָה שֶׁל רִשְׁעוֹת בָּאוּ בְּדִי לְעֵצָה
 מִרְשׁוֹת עֲלִיוֹנָה לְרִשׁוֹת אַחְרֵת, וּלְהַחְלִיף
 בְּבוּדוֹ לְכַבוֹד זָר. וּבְכָל יֵשׁ סוּד שֶׁל
 חַכְמָה עֲלִיוֹנָה.

הָבָה נְבֻנָה לָנוּ עִיר וּמְגֻדָּל. בֵּא רְאֵה,

תָּמוּן. פֶּן נִפְוִץ לְדַרְגִּין אַחֲרֵינִין וְנִתְבַּדַּר לְסִטְרֵי עֲלֵמָא:

וַיֵּרֶד יי לְרֵאוֹת אֶת הָעִיר וְאֶת הַמְּגִדָּל דָּא הוּא חַד
מֵאֲנוּן עֶשֶׂר זְמַנִּין דְּנִחְתָּא שְׂכִינְתָּא לְאַרְעָא. וְכִי
מָה הוּא לְרֵאוֹת וְלֹא הָוָה יָדַע מִקְדַּמַּת דְּנָא. אֲלֵא
לְרֵאוֹת לְאַשְׁנַחְתָּא בְּדִינָא בְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (שמות ה) וַיֵּרָא
יי עֲלֵיכֶם וַיִּשְׁפֹּט. אֶת הָעִיר וְאֶת הַמְּגִדָּל. הֲכֵא אִית
לְאַסְתַּכְּלָא. דְּהָא לָא כְּתִיב לְרֵאוֹת אֶת בְּנֵי הָאָדָם.
אֲלֵא לְרֵאוֹת אֶת הָעִיר וְאֶת הַמְּגִדָּל. אֲמַאי. אֲלֵא
בְּשַׁעְתָּא דְאַשְׁנַח קְדָשָׁא בְּרוּךְ הוּא בְּדִינָא, בְּקַדְמִיתָא
יִשְׁנַח בְּדַרְגָּא דְלַעֲיֵלָא, וְלִבְתַּר בְּדַרְגָּא דְלַתַּתָּא.
בְּקַדְמִיתָא בְּעֵלְאֵי וְלִבְתַּר בְּתַתָּאי. וּבְגִין דְּהָאֵי מְלָה
מְטָא לַעֲיֵלָא, אֲשַׁנְחֻתָּא דְלַעֲיֵלָא הָוָה בֵּיהּ בְּקַדְמִיתָא
דְּכְתִיב לְרֵאוֹת אֶת הָעִיר וְאֶת הַמְּגִדָּל.

לשון הקודש

בני האדם, אלא לראות את העיר ואת המגדל. למה? אלא בשעה שמשגיח הקדוש ברוך הוא בדין, בהתחלה משגיח בדרגה שלמעלה, ואחר כך בדרגה שלמטה. בהתחלה בעליונים, ואחר כך בפתחונים. ומשום שדבר זה מגיע למעלה, ההשגחה של מעלה היתה בו בהתחלה, שבתוב לראות את העיר ואת המגדל.

נוכל להגות ממנו? הרי כאן מקום מתקן. ונעשה לנו שם, וראה לעבד שם. פן נפויץ לדרגות אחרות ונתפור לצדדי העולם. ויירד ה' לראות את העיר ואת המגדל. זו אחת מעשר פעמים שיורדה השכינה לארץ. וכי מה הוא לראות, ולא היה יודע מקדם לזה? אלא לראות להשגיח בדין, כמו שנאמר (שמות ה) ירא ה' עליכם וישפט. את העיר ואת המגדל – כאן יש להסתכל, שהרי לא כתוב לראות את

אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם. מָאִי בְנֵי הָאָדָם בְּנוֹי דְאָדָם
 קִדְמָאָה דְמָרְד בְּמַרְיָה וְגַרְם מוֹתָא לְעֵלְמָא.
 אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם בְּנִינָא וְדַאי אָמְרוּ (גְרַמּוּ) וּבְעוּ
 לְמַבְנֵי לְעֵילָא.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח (וְאָמַר) (יחזקאל מו) כַּה אָמַר יְיָ אֱלֹהִים
 שְׁעַר (דף עה ע"ב) הַחֲצַר הַפְּנִימִית הַפּוֹנֶה קְדִים יְהִיָּה
 סְגוּר שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִת יִפְתַּח וּבַיּוֹם
 הַחֲדָשׁ יִפְתַּח. הַאי קָרָא אִית לְאַסְתַּפְּלָא בֵּיהּ. וְאִיהוּ
 רְזָא כְּמָה דְאִתְמַר. יְהִיָּה סְגוּר שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה.
 אִמְרֵי (ובַיּוֹם הַשְּׁבִת יִפְתַּח וּבַיּוֹם הַחֲדָשׁ יִפְתַּח וְגו'. אִמְרֵי יְהִיָּה סְגוּר כֹּל אַנּוּן יוֹמִין
 דְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה).

אֱלֹא אֵלִין יָמֵי חוּל. דְתַרְעָא דָא יְהִיָּה סְגוּר דְלָא
 לְאַשְׁתַּמְשָׂא חוּל בְּקוּדְשָׁא. וּבַיּוֹם הַשְּׁבִת יִפְתַּח
 וּבַיּוֹם הַחֲדָשׁ יִפְתַּח. דְהָא כִּדִּין שְׁמוּשָׂא (דְרַדְרָשָׁא בְרִידָּה הוּא)

לשון הקודש

הַחֲדָשׁ יִפְתַּח. בְּפִסּוּק זֶה יֵשׁ לְהַסְתַּכֵּל בּוֹ,
 וְהוּא סוּד כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר. יְהִיָּה סְגוּר שֵׁשֶׁת
 יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, לְמָה? וּבַיּוֹם הַשְּׁבִת יִפְתַּח וּבַיּוֹם
 הַחֲדָשׁ יִפְתַּח וְגו', לְמָה יְהִיָּה סְגוּר כֹּל אוֹתָם יָמִים
 שֶׁל שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה?]

אֱלֹא אֵלוּ יָמֵי הַחֹל שֶׁשְׁעַר זֶה יְהִיָּה סְגוּר
 שֶׁלֹּא לְהַשְׁתַּמֵּשׁ הַחֹל עִם הַקֹּדֶשׁ. וּבַיּוֹם
 הַשְּׁבִת יִפְתַּח וּבַיּוֹם הַחֲדָשׁ יִפְתַּח, שְׁהִרֵי

אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם. מַה זֶה בְּנֵי הָאָדָם?
 בְּנֵי אָדָם הֲרֵאשׁוֹן שְׁמָרְד בְּרַבּוֹנוּ וְגַרְם
 מוֹת לְעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם – בְּנִין
 וְדַאי אָמְרוּ וְגַרְמוּ וְרָצוּ לְבָנוֹת לְמַעְלָה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח (וְאָמַר), (יחזקאל מו) כַּה
 אָמַר ה' אֱלֹהִים שְׁעַר הַחֲצַר הַפְּנִימִית
 הַפּוֹנֶה קְדִים יְהִיָּה סְגוּר שֵׁשֶׁת יָמֵי
 הַמַּעֲשֶׂה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִת יִפְתַּח וּבַיּוֹם

דְּקוֹדֶשָׁא בְּקוֹדֶשָׁא. וּבְדִין אֲתִנְהִיר סִיְהָרָא לְאַתְחַבְרָא
בְּשִׂמְשָׁא.

תָּא חֲזִי, תִרְעָא דָּא לָא אֲתַפְתַּח בְּאַנּוּן שְׂתָא יוּמֵי דְחוּל.
בְּגִין דִּהָא בְּאַנּוּן יוּמֵי דְחוּל עֲלָמָא תַתָּאחַ אֲתִנּוּ
וְשְׁלֹטִין כֹּל אַנּוּן שִׂית יוּמֵין דְחוּל עַל עֲלָמָא בְרַ בְּאַרְעָא
דִּישְׂרָאֵל.

וְאַנּוּן דִּשְׁלֹטִי לָא שְׁלֹטִי בְּאַרְעָא קְדִישָׁא בְּגִין דִּהֲשַׁעַר
הָזֶה אִיהוּ סָגוּר. אֲכַל בְּיוֹם הַשְּׁבִיט וּבְיוֹם הַחֲדָשׁ
כְּלָהוּ מִתְעַבְּרִין וְלָא שְׁלֹטִין בְּגִין דִּהֲשַׁעַר הָזֶה אִיהוּ פְתוּחַ
וְעֲלָמָא אִיהוּ בְּחֲדוּדָה וְאַתִּנּוּ מִתְּפָן וְלָא אֲתִיְיָהִיב עֲלָמָא
לְרִשׁוֹ אַחְרָא.

וְאִי תִימָא דְכָל אַנּוּן שִׂית יוּמֵין אַנּוּן שְׁלֹטִין בְּלַחוּדִיְיָהוּ.
תָּא חֲזִי, הַפּוֹנֶה קְדִים. עַד לָא יְקוּמוּן לְשִׁלְטָאָה
אִיהוּ אֲסִתְבַּל תְּדִיר בְּעֲלָמָא. אֲכַל לָא אֲתַפְתַּח לְאַתְזַנָּא

לשון הקודש

הַקְדוּשָׁה, מִשּׁוּם שֶׁהֲשַׁעַר הָזֶה סָגוּר. אֲכַל
בְּיוֹם הַשְּׁבִיט וּבְיוֹם הַחֲדָשׁ, כֻּלָּם עוֹבְרִים
וְלָא שׁוֹלְטִים, מִשּׁוּם שֶׁהֲשַׁעַר הָזֶה הוּא
פְתוּחַ, וְהָעוֹלָם הוּא בְּחֲדוּדָה וְנִזּוֹן מִשָּׁם,
וְלָא נִתֵּן הָעוֹלָם לְרִשׁוֹת אַחְרֵת.

וְאִם תֵּאמַר שֶׁכָּל אוֹתָם שָׂשָׂה יָמִים הֵם
שׁוֹלְטִים לְבָדָם – בֵּא תִרְאֶה, הַפּוֹנֶה
קְדִים, עַד שֶׁלֹּא יְקוּמוּ לְשִׁלְטָה, הוּא
מִסְתַּבֵּל תָּמִיד בְּעוֹלָם. אֲכַל לָא נִפְתַּח

אִז שְׁמוּשׁ וְשֵׁל תְּקֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁל קְדִישׁ
בְּקְדִישׁ, וְאִז מְאִירָה הַלְבָנָה לְהַתְחַבֵּר עִם
הַשֶּׁמֶשׁ.

בֵּא רְאֵה, שַׁעַר זֶה לָא נִפְתַּח בְּאוֹתָם
שִׁשִּׁת יָמֵי הַחַל, מִשּׁוּם שֶׁהָרִי בְּאוֹתָם יָמֵי
הַחַל הָעוֹלָם הִתְחַתּוּן נִזּוֹן, וְשׁוֹלְטִים כֹּל
אוֹתָם שִׁשִּׁת יָמֵי הַחַל עַל הָעוֹלָם חוּץ
מֵאֲשֶׁר בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל.

וְאוֹתָם שְׁשׁוֹלְטִים, לָא שׁוֹלְטִים בְּאַרְצֵי

עֲלָמָא מְקוּדְשָׁא בַר בְּיוֹמָא דְשַׁבְּתָא וּבְיוֹמָא דְחַדְשָׁא.
 וּכְלָהּוּ יוֹמִין כְּלָהּוּ אֶתְדַבְּקוּ בְּיוֹמָא דְשַׁבְּתָא וְאֶתְזִנּוּ מִתַּפְּסִין.
 דְהָא (ד"א ל"ג ב"ד) בְּיוֹמָא דְשַׁבְּתָא כְּלָהּוּ תַרְעִין פְּתִיחִין וְנִיחָא
 אֶשְׁתַּבַּח לְכֹלָא לְעֵלְאֵי וְתַתְּאֵי. תָּא חֲזִי, וַיֵּרֶד יי לְרֵאזֹת.
 נַחַת מְקוּדְשָׁא לְחֹל (וַיֵּרֶד פְּרִישָׁא) לְאַשְׁמַחַת בְּמַח דְּפִנּוּ
 וְקִיּוּמוֹ קִיּוּמָא לְאַתְעָרָא עַל עֲלָמָא לְדַחֲלָא לְחֹן.

רַבִּי יִצְחָק חָזַה יְתִיב קַמֵּיה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר לִיה מָה
 חֲמוֹ אֵלִין דְּעַבְדוּ שְׁטוּתָא דָּא לְמַרְדָּא בִּיה
 בְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא וּכְלָהּוּ בְּעֵיטָא חָדָא אֶתְקִיּוּמוּ בְּדָא.
 אָמַר לִיה הָא אֶתְמָר דְּכַתִּיב וַיְהִי בְּנִסְעָם מִקֶּדֶם אֶתְנַטִּילוּ
 מֵעִילָא לְתַתָּא. אֶתְנַטִּילוּ מֵאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל וְנַחַתוּ לְבַבְלָא.
 אָמְרוּ הָא חָבָא אֶתֶר לְמַדְבַּק.

וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם וְגו' וַיִּתְדַבֵּק סִיּוּעָא דְלְתַתָּא בְּאַתֶּר דָּא.
 בְּגִין דְּכַד דִּינָא אֶתִּי לְאַשְׁרָאָה בְּעֲלָמָא, הָא

לשון הקודש

רַבִּי יִצְחָק הִיָּה יוֹשֵׁב לְפָנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן.
 אָמַר לוֹ, מָה רָאוּ אֵלֶּה שְׁעֵשׂוּ שְׁטוּת זו
 לְמַרְד בְּקוּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְכֹלָם בְּעַעְזָה
 אַחַת הִתְקִימוּ בְּזָה? אָמַר לוֹ, הָרִי
 גַתְבָּאָר, שְׁכַתוּב וַיְהִי בְּנִסְעָם מִקֶּדֶם.
 הִסְעוּ מִלְמַעְלָה לְמַטָּה. נִסְעוּ מֵאַרְצֵן
 יִשְׂרָאֵל וַיֵּרְדוּ לְבַבְלָא. אָמְרוּ, הָרִי פָּאן
 מְקוּם לְהַדְבִּק.

וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם וְגו', וַיִּתְדַבֵּק הַסִּיּוּעַ

לְזוּן הָעוֹלָם מִן הַקּוּדְשׁ פְּרַט לְיוֹם הַשַּׁבָּת
 וְיוֹם הַחֹדֶשׁ. וְכֹל הַיָּמִים כֻּלָּם נִדְבָקִים
 בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְנִזְוָנִים מִשָּׁם. שְׁהָרִי וְאִין
 בְּיוֹם הַשַּׁבָּת כֹּל הַשְּׁעָרִים פְּתוּחִים,
 וּמְנוּחָה נִמְצָאת לְכֹל - לְעֵלְיוֹנִים
 וְלַתַּחְתּוֹנִים. בַּא רָאָה, וַיֵּרֶד ה' לְרֵאזֹת,
 יָרַד מִקּוּדְשׁ לְחַל (וְנַעֲשֶׂה פְּרוּשׁ) לְהַשְׁגִּיחַ
 בְּמַח שְׁפִנּוּ וְקִיּוּמוֹ קִיּוּם לְעוֹרֵר עַל הָעוֹלָם
 לְיִרְאָה אוֹתָם.

אַתֶּר דָּא לְקַבְלֵיהּ. וּמִהָכָא אֲתַהֲנִי עֲלֵמָא וַיִּתְּנֵן. דְּהָא
 לְעֵילָא דְחִיקוּ אִיהוּ לְאַתְזָנָא עֲלֵמָא מִנִּיהּ. וְלֹא עוֹד אֶלְא
 אֲנִן נִסְק לְרַקִּיעָא וְנִגַּח בֵּיהּ קִרְבָּא דְלֹא יַחֲוֵת (בֵּיהּ) טוֹפְנָא
 בְּעֲלֵמָא כְּדַבְּקֵי מִיתָא:

וַיֹּאמֶר יי הֵן עִם אֶחָד וְשָׁפָה אַחַת לְכֻלָּם. בְּגִין דְּכֻלְהוּ
 בְּתָרָא, בְּיַחְוֵדָא דְכֻלְהוּן יַעֲבִדוּן וַיִּצְלַחוּן
 בְּעוֹבְדֵי יַחֲוּ. יִתְבַּדְּרוּן בְּרַגְלֵין כָּל חַד לְסַטְרִיָּה. וּבְגִין כְּדָ
 יִתְבַּדְּרוּן כָּל הַנִּי דְלִתְתָּא. מַה כְּתִיב וַיִּפֶן יי אֹתָם מִשָּׁם.

וְאִי תִימָא לִישְׁנָהוּן אַמְאִי אֲתַבְּלָבֵל (אֲתַבְּדֵר וּבְלָבֵל לֹון קְדָשָׁא
 בְּרִידָ הוּא). אֶלְא בְּגִין דְּכֻלְהוּן מְמַלְלִין בְּלִשׁוֹן הַקְּדָשׁ.
 הֵתוּא לִישְׁנָא קָא עָבִיד לֹון סִיּוּעָא. בְּגִין דְּבְעוֹבְדָא
 וּבְמַלּוּלָא דְפּוֹמָא תְלִיין מְלִין אֵלִין לְאַדְבָּקָא כּוֹנְנָה דְלִבָּא.
 וּבְדָא עָבְדֵי סִיּוּעָא לְהֵתוּא אֲתֵר דְבָעֵי לְאַקְמָא.

לשון הקודש

יִתְפַּזְרוּ כָּל אֵלֵה שְׁלֻמָּה. מַה כְּתוּב?
 וַיִּפֶן ה' אֹתָם מִשָּׁם.

וְאִם תֹּאמַר, לְמַה הִתְבַּלְבְּלָה לְשׁוֹנָם וּפּוֹר
 וּבְלָבֵל אֹתָם הַקְּדוּשׁ בְּרִידָ הוּא? אֶלְא מִשׁוּם
 שְׁכֻלָּם מְדַבְּרִים בְּלִשׁוֹן הַקְּדָשׁ, אֹתָהּ
 לְשׁוֹן עֲשֶׂתָה לְהֵם סִיּוּעַ. מִשׁוּם שְׁבַמְעֵשָׂה
 וּבְדַבּוּר הִפָּה דְבָרִים הִלְלוּ תַלְוּיִים
 לְהַשִּׁיג כּוֹנְנַת הַלֵּב, וּבְזוֹה עוֹשִׂים סִיּוּעַ
 לְאוֹתוֹ מְקוּם שְׂרָצוּ לְהַקִּים.

שְׁלֻמָּה בְּמָקוּם הַזֶּה. מִשׁוּם שְׁכַשְׁהֲדִין
 בָּא לְשָׂרוֹת בְּעוֹלָם, הָרִי מְקוּם זֶה כְּנִגְדוּ,
 וּמִכָּאֵן יִהְיֶה הָעוֹלָם וַיִּזּוּן. שְׁהֲרִי לְמַעְלָה
 יֵשׁ דְחַק לְהוִיז אֶת הָעוֹלָם מִמֶּנּוּ. וְלֹא עוֹד,
 אֶלְא אֲנִי נִעְלָה לְרַקִּיעַ וְנִעְרַף בּוֹ קִרְב
 שְׁלֹא יֵרֵד וּבּוֹ מִבּוֹל בְּעוֹלָם בְּמִקְדָּם.

וַיֹּאמֶר ה' הֵן עִם אֶחָד וְשָׁפָה אַחַת
 לְכֻלָּם. מִשׁוּם שְׁכֻלָּם בְּאַחַד, בְּיַחְוֵד,
 שְׁכֻלָּם יַעֲשׂוּ וַיִּצְלַחוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם, יִתְפַּזְרוּ
 הַדְּרָגוֹת כָּל אֶחָד לְצַד שְׁלוֹ, וּבְגִלְלַת זֶה

וְעַל דָּא אֲתַבְּלָבֶל לִישְׁנֵהוּן דְּלֹא יָבִילוּ לְאַתְתַּקְפָּא
רְעוּתֵהוּן בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ. כִּיּוֹן דְּאַתְתַּחֲלַף לִישְׁנֵהוּן לָא
אַצְלָחוּ בְּעוֹבְדָא בְּגִין דְּחִילָא דְלַעֲיֵלָא לָא יָדְעֵי וְלֹא
אַשְׁתְּמוּדְעֵי בַר בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ. וְכֹד אֲתַבְּלָבֶל לִישְׁנָא
דְּלֵהוּן אֲתַחֲלַשׁ חִילֵיהוּן וְאַתְבַּר תְּקַפָּא דְלֵהוּן.

תָּא חֲזִי, דְהָא מִלָּה (דָּא) דְאָמְרֵי תַתָּאי בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ,
כְּלָחוּ חִילֵי שְׁמַיָא יָדְעֵי בֵיה וְאַתְתַּקְפִּי בֵיה. וְלִישַׁן
אַחְרָא לָא יָדְעִין וְלֹא אֲשְׁתְּמוּדְעֵי בֵיה. וְעַל דָּא אֵלִין כִּיּוֹן
דְּאַתְבְּלָבֶל לִישְׁנָא דְלֵהוּן, מִיָּד וַיַּחֲדְלוּ לְבָנוֹת הָעִיר. דְּהָא
אַתְבַּר חִילֵיהוּ וְלֹא יָבִילוּ לְמַעַבְד מִיָּד בְּרְעוּתָא דְלֵהוּן.

לְחַוֵּי שְׁמִיָּה (דֵּי אֱלֹהֵא) (דְקֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא) מְבָרַךְ מִן עֲלְמָא
וְעַד עֲלְמָא, דֵּי חֲכָמְתָא וְגַבְוֹרְתָא דֵּי לֵה הִיא.
(דְנִיאל ב) דְּהָא בְּגִין (דָּא) דְאַנְחִית קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא רְזִי

לשון הקודש

אֲחֵרַת אֵינָם יוֹדְעִים וְלֹא מְבִירִים בֵּיה. וְעַל
זֶה, כִּיּוֹן שֶׁהַתְּבַלְבֵּלָה לְשׁוֹנָם שֶׁל אֱלֹהִים,
מִיָּד – וַיַּחֲדְלוּ לְבָנוֹת הָעִיר, שֶׁהָרִי נִשְׁפַּר
בָּחֶם וְלֹא יָכְלוּ לַעֲשׂוֹת דְּבַר בְּרַצוֹן
שֶׁלָּהֶם.

(דְנִיאל ב) שִׁיחִיָּה שְׁמוֹ וְשֵׁם הָאֱלֹהִים וְשֵׁל הַקְּבִי'הוּ
מְבָרַךְ מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם, שֶׁהַחֲכָמָה
וְהַגְּבוּרָה שָׁלוּ הִיא. שֶׁהָרִי מִשׁוּם וְהוּ
שֶׁהוֹרִיד הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא סוֹדוֹת
הַחֲכָמָה לְעוֹלָם, הַתְּקַלְקְלוּ בֵּיה בְּנֵי אָדָם

וְעַל זֶה הַתְּבַלְבֵּלָה לְשׁוֹנָם שֶׁלֹּא יָכְלוּ
לְחַזֵּק רַצוֹנָם בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ. כִּיּוֹן
שֶׁהַתְּבַלְבֵּלָה לְשׁוֹנָם, לֹא הִצְלִיחוּ בְּמַעֲשֵׂה,
מִשׁוּם שֶׁהֶצְבֵּא שֶׁל מַעֲלָה לֹא יוֹדְעִים וְלֹא
מְבִירִים – רַק אֵת לִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ.
וְכִשֶּׁהַתְּבַלְבֵּלָה לְשׁוֹנָם, נִחְלַשׁ בָּחֶם
וְנִשְׁפַּר תְּקַפָּם.

בֹּא רְאֵה, שֶׁהָרִי דְבוּר וְהוּ שְׁאוּמְרִים
הַתְּחַתְּנוּנִים בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, כָּל צְבָאוֹת
הַשָּׁמַיִם יוֹדְעִים בּוֹ וּמְחַזְּקִים בּוֹ, וְלִשׁוֹן